

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИ И НЕПЪЛНОЛЕТНИ В ОБЛАСТ КЮСТЕНДИЛ ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

Малолетни и непълнолетни лица, водени, заведени и снети от отчет в детските педагогически стаи (ДПС) за извършени от тях противообществени прояви и престъпления

По данни на НСИ през 2019 г. в област Кюстендил, броят на водените на отчет в ДПС¹ малолетни и непълнолетни лица за извършени от тях противообществени прояви и престъпления е 111 (Фиг. 1). В сравнение с 2018 г. броят им нараства с 22.0%.

Основните характеристики на водените на отчет в ДПС малолетни и непълнолетни лица през 2019 г. са следните:

- 91.9% от водените на отчет са непълнолетни (14 - 17 години), а малолетните (8 - 13 години) са 8.1%;
- Момчета са 100 (90.1%), а момичета - 11, или 9.9%;
- Учащи са били 98 малолетни и непълнолетни лица, или 88.3%;
- Не учат 13 (11.7%) лица;
- В криминогенна среда (семейна и/или приятелска) са живели 54 (48.6%) малолетни и непълнолетни.

Коефициентът на водените на отчет в детските педагогически стаи² малолетни и непълнолетни лица през 2019 г. е 11 на 1000 души от средногодишното население на възраст 8 - 17 години в областта.

В област Кюстендил броят на малолетните и непълнолетните, **заведени на отчет³** през годината, е 50, или 45.0% от всички водени на отчет лица, като 90.0% от тях са непълнолетни. В сравнение с 2018 г. броят на новозаведените се увеличава със 100.0%.

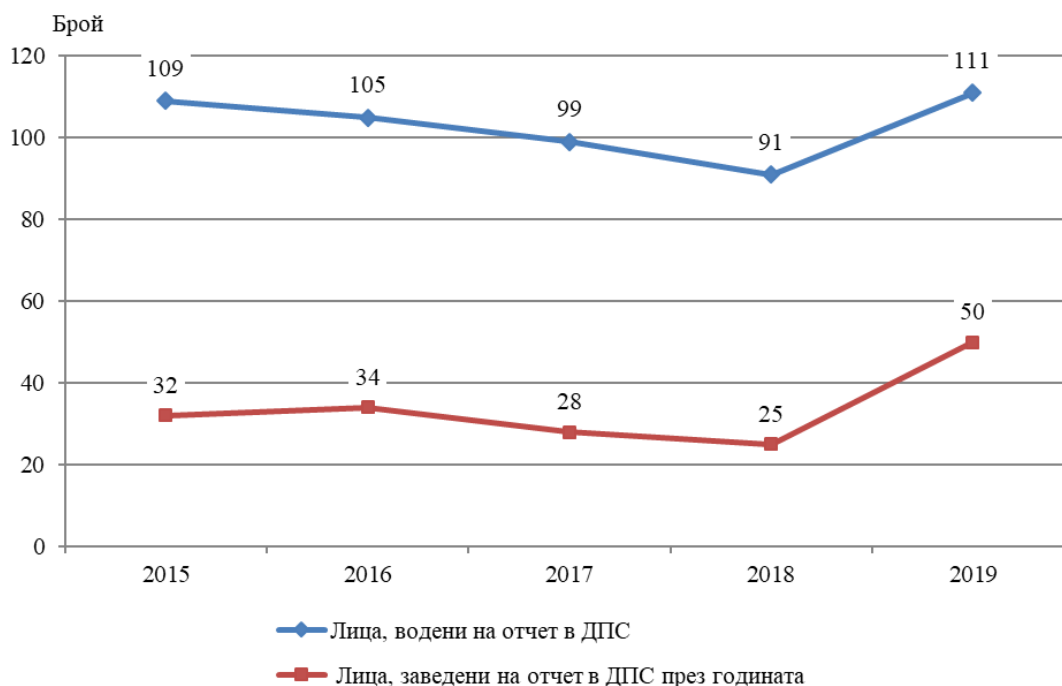
През 2019 г. **снети от отчет в ДПС** са 36 малолетни и непълнолетни лица, или 32.4% от водените на отчет през годината. Поради поправка на поведението са отпаднали 13 лица (36.1%), а поради навършване на 18-годишна възраст - 23 лица (63.9%).

¹ Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

² Коефициентът се изчислява като отношение на броя на децата на възраст 8 - 17 години, водени на отчет в детските педагогически стаи към средногодишния брой на населението в същата възрастова група.

³ Включват се всички малолетни и непълнолетни, които са били новозаведени на отчет в ДПС през календарната година.

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни лица, водени и заведени на отчет в ДПС в област Кюстендил през периода 2015 - 2019 година

Противообществени прояви

Малолетните и непълнолетните, преминали през ДПС за извършени противообществени прояви през 2019 г. в област Кюстендил, са 91. Момичета са 22, или 24.2%, а момчета - 69 (75.8%).

Сред обществено значимите противообществени прояви, извършвани от малолетни и непълнолетни, преминали през ДПС през годината, са:

- „употреба на психоактивни вещества“ - 33 непълнолетни (36.3%);
- „бягство от дома (от вкъщи), от специализирана институция или от социална услуга от резидентен тип“ - 14 лица, или 15.4%;
- „прояви на насилие и агресия“ - 9 малолетни и непълнолетни (9.9%);
- „скитничество“ - 8 непълнолетни лица (8.8%);
- „непристойно и/или хулиганско поведение на обществено място“ и „повреждане на обществена и/или частна собственост“ - по 7 лица (7.7%);
- „тормоз“ - 6 непълнолетни лица (6.6%).

Извършени престъпления

През 2019 г. броят на **малолетните и непълнолетните лица в областта, преминали през ДПС за извършени престъпления**, е 63 и в сравнение с 2018 г. нарастват с 10.5%.

Кражбите на имущество са най-разпространените престъпления, извършвани от лицата на възраст 8 - 17 години. Извършителите на кражби са 14 лица, или 22.2% от всички лица, преминали през ДПС за извършени престъпления (Фиг. 2). Най-висок е дялът на извършителите на кражби от домовете - 42.9%.

17.5% от лицата на възраст от 8 до 17 години са извършили престъпления, свързани с наркотици (Фиг. 2).

Фиг. 2. Малолетни и непълнолетни, извършители на престъпления, по някои видове престъпления в област Кюстендил през 2019 година

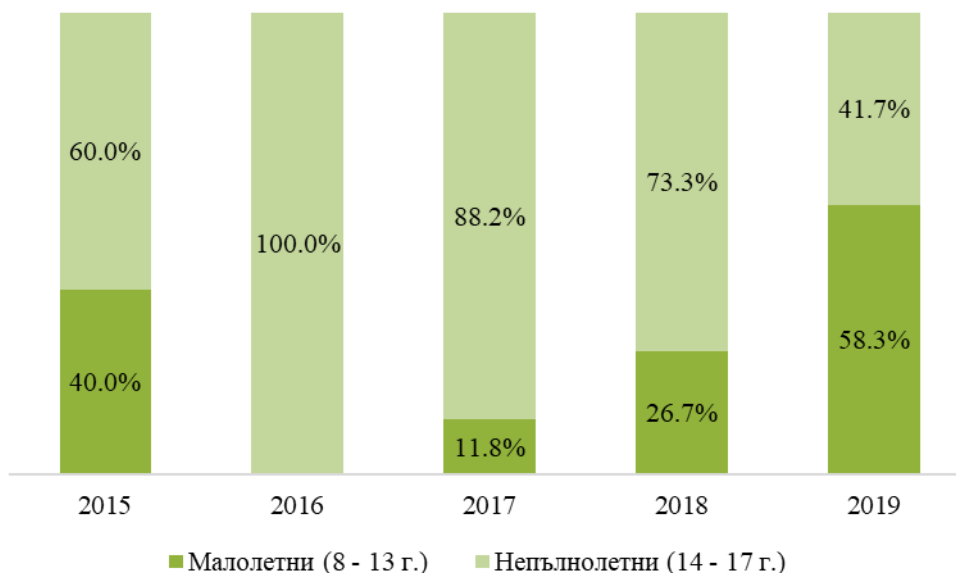

Малолетни и непълнолетни, пострадали от престъпления

През 2019 г. в област Кюстендил пострадали от престъпления са 12 деца, от тях малолетни са 7 лица (58.3%), а непълнолетни - 5 (41.7%) (Фиг. 3).

Най-голям е броят и съответно относителният дял на малолетните и непълнолетните, пострадали от кражби на имущество - 4 лица (33.3%).

Фиг. 3. Структура на малолетните и непълнолетните, пострадали от престъпления в област Кюстендил през 2015 - 2019 година

Дейност на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

През 2019 г. в област Кюстендил местните комисии са образували 60 възпитателни дела. От тях 37 (61.7%) - по предложение на органите на прокуратурата. Решените през годината дела по **чл. 21 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (ЗБППМН)** са 56, като 26 са били решени в срок до един месец.

През 2019 г. местните комисии в областта са наложили **75 възпитателни мерки** в съответствие с **чл. 13, ал. 1 от ЗБППМН** на 60 лица на възраст от 8 до 17 години за извършените от тях 61 общественоопасни деяния¹.

Най-често налаганите възпитателните мерки са:

- „предупреждение” - в 33 случая (44.0%);
- „задължаване да участва в консултации, обучения и програми” - в 12 случая (16.0%);
- „поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, които ги заместват за полагане на засилени грижи” - в 12 случая (16.0%);
- „поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател” - в 11 случая (14.7%).

¹ Общественоопасните деяния включват извършените от лицата противообществени прояви, престъпления и административни нарушения.

Основните характеристики на малолетните и непълнолетните с наложени възпитателни мерки през 2019 г. в областта са следните:

- Малолетните лица са 12 (20.0%);
- Непълнолетните лица са 48 (80.0%);
- Момчетата са 54 (90.0%), а момичетата - 6 (10.0%);
- 46 лица (76.7%) са с основно образование;
- С начално и незавършено начално образование (I - IV клас) са общо 14 лица (23.3%);
- От всички малолетни и непълнолетни с наложени възпитателни мерки с двамата родители са живяли 42 лица, или 70.0%, а само с единия родител 15 лица (25.0%).

През 2019 г. 85 деца са преминали през съществуващите на територията на област Кюстендил консултативни кабинети. Организиран са 39 тематични кампании за превенция, в които са обхванати 3 949 лица. През 2019 г. е осъществявана превантивна възпитателна дейност с 11 деца, живеещи в криминогенна и/или конфликтна среда, а обществените възпитатели са работили с 95 малолетни и непълнолетни.

Методологични бележки

Статистическите данни за противообществените прояви на малолетните и непълнолетните лица са разработени на базата на годишни данни, получавани от местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните, извършители на противообществени прояви и престъпления.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави. На извършителите на противообществени прояви се налагат възпитателни мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в детските педагогически стаи през годината се включват всички малолетни и непълнолетни, извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД), възпитателните училища интернати (ВУИ) и от социално-педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват всички малолетни и непълнолетни, които са били новозаведени на отчет в ДПС през годината за извършени престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от ПД, ВУИ и СПИ.

В броя на преминалите през ДПС се включват всички малолетни и непълнолетни лица, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Допълнителна информация относно методологията и данните от наблюдението за дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е публикувана на интернет страницата на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в Информационна система „Инфостат“ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=63).